

Gebelik Stresi De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gebelik Stresi De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22037>

Özet

Gebelik Stresi Değerlendirme Ölçeği, hamilelik sürecinde kadınların deneyimlediği spesifik psikolojik baskı ve gebeliğe özgü stres düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu giriş, ölçeğin Aksoy, Dutucu, Özdilek ve arkadaşları tarafından 2019 yılında gerçekleştirilen Türkçe'ye uyarlama çalışması'nı özetlemektedir. Ölçek, gebelik dönemindeki potansiyel stres faktörlerini belirlemeyi hedefleyerek, klinik ve araştırma ortamlarında kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin Türkçe versiyonu, Türk kültürüne ve diline uygunluğunu sağlamak amacıyla psikometrik süreçlerden geçirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Gebelik Stresi, Prenatal Stres, Psikometri, Ölçek Uyarlaması, Perinatal Sağlık, Gebelik, Psikolojik Değerlendirme.

Yazarlar

Aksoy, S. D., Dutucu, N., Özdilek, R., Acar-Bektaş, H., Keçeci, A.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, hamile kadınların yaşamı olduğu **gebeliğe özgü stres** seviyelerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu ölçüm, potansiyel risk altındaki bireyleri belirlemeye ve erken müdahale stratejileri geliştirmeye yardımcı olur. Gebelik stresi, annenin mental sağlığı ve fetüsün gelişimi üzerindeki olumsuz etkileri nedeniyle kritik bir öneme sahiptir.

Türkçe'ye uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye'deki popülasyon ve kültürel bağlam için dilsel ve psikometrik açıdan uygunluğunu sağlayarak hedeflemiştir. Bu sayede, Türk sağlık profesyonelleri ve araştırmacıların uluslararası geçerliliği olan bir araç kullanabilmesi amaçlanmıştır.

Yapı

Ölçek, gebelik dönemine özgü algılanan stresin çok boyutlu yapısını ölçmektedir. Bu psikolojik yapı, genel stres veya anksiyete ölçeklerinden farklı olarak, doğrudan gebelik sürecinin getirdiği fizyolojik, hormonal ve psikososyal değişimlerle ilişkilidir. Ölçülen temel bileşenler genellikle şunları içerir:

Fiziksel rahatsızlıklar ve bedensel değişimlere ilişkin kaygılar.

Doğum süreci ve sonuçlarına dair korku veya endişe.

Ebeveynlik rolüne geçiş ve sorumluluklarla ilgili kaygılar.

Sosyal destek eksikliği veya ilişki sorunları.

Geçerlik

Kaynak materyalde doğrudan bir geçerlik özeti sunulmamış olsa da, Aksoy ve arkadaşları tarafından 2019 yılında yürütülen Türkçe uyarlama çalışmasıyla ölçeğin geçerliği detaylı olarak incelenmiştir. Bu tür uyarlama çalışmalarıyla genellikle **yapı geçerliği** önceliklidir. Yapı geçerliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü değerlendirir.

Uyarlama sürecinde, ölçeğin orijinal yapısal bütünlüğünün Türk örnekleminde de korunduğunu göstermek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi gibi istatistiksel yöntemlerin kullanılmıştır. Ölçek maddelerinin beklenen alt boyutlar altında toplandığı bu analizlerle desteklenmelidir.

Güvenirlik

Gebelik Stresi Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe formunun güvenilirlik analizleri (iç tutarlılık ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirliği) uyarlama makalesinde detaylandırılmıştır. İç tutarlılığın değerlendirilmesinde yaygın olarak **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Uyarlama çalışmasıyla, ölçeğin gebelik stresini zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı bir şekilde ölçme yeteneğini doğrulayan yeterli güvenilirlik kanıtları sunduğu kabul edilmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çalışmasıyla, ölçeğin çok boyutlu yapılarını incelemek ve orijinal yapıyla ne kadar örtüştüğünü belirlemek için faktör analizi uygulanmıştır. Bu analiz, ölçek maddelerinin gebelik stresi yapılarındaki hangi spesifik yönlerini temsil ettiğini ortaya koyar. Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin **çok boyutlu yapıları** Türk popülasyonunda geçerli olduğunu ve ölçeğin klinik uygulamada faydalı alt skorlar sağlayabildiğini göstermelidir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Derecelendirme (Orijinal ölçeğe bağlı olarak Likert tipi bir yanıt formatı beklenir.)

Language Available: Türkçe (Uyarlanan Form)

Population Group: Hamile Kadınlar

Age Group: Yetişkin (Doğurganlık Çağındaki Kadınlar)

Population Details: Gebelik takibi yapılan veya gebelik sürecinde olan kadınlar üzerinde kullanıma uygundur.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanabilir.)

Anahtar Kelimeler

Prenatal Dönem, Psikososyal Risk, Cronbach Alfa, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Dozum Kaygısı, Sorumlu Yazar.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama makalesinde belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: resmiyeozdilek@gmail.com (Sorumlu Yazar iletişim)

Correspondence Address: Uyarlama makalesinde belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanma formu 2019 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında Sorumlu Yazar Resmiye Özdilek ile doğrudan iletişime geçilmesi önerilmektedir. Akademik ve klinik araştırmalarda kullanımı genellikle kaynak makalenin uygun şekilde referans gösterilmesiyle mümkündür.

Kaynaklar

Aksoy, S. D., Dutucu, N., Özdilek, R., Acar-Bektaş, H. ve Keçeci, A. (2019). Gebelik Stresi Değerlendirme Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması. *Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(1), 10-14. doi: 10.30934/kusbed.467716. Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan erişilebilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi burada indirilebilir: [gebelik-stresi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf](#)

Gebelik Stresi Değerlendirme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak materyalde doğrudan sağlanmamıştır. Maddelerin tam içeriği ve derecelendirme yapısı için Aksoy vd. (2019) referans makalesine başvurulması gerekmektedir.